

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและหาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

- 1.1 ผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระ โขนง ปีการศึกษา 2549-2550 รวมทั้งสิ้น 3,264 คน
- 1.2 ดำรงในสถานีดำรงนครบาลพระ โขนง ปี 2549-2550 รวมทั้งสิ้น 261 คน
- 1.3 เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 34 (ศูนย์โพธิ์ศรี) ปี 2549-2550 รวมทั้งสิ้น 34 คน
- 1.4 พระภิกษุในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพระ โขนง ปี 2549-2550 รวมทั้งสิ้น 365 รูป

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร เฉพาะ ผู้ปกครองใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระ โขนง ดำรงในสถานีดำรงนครบาลพระ โขนง พระภิกษุในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพระ โขนง ส่วนเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 34 (ศูนย์โพธิ์ศรี) ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรในการศึกษาทั้งหมด เนื่องจากเป็นประชากรที่มีจำนวนน้อย โดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน (อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร, 2542, หน้า 10) โดยกำหนดให้มี ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง 5% เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างพร้อมประชากรซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 34 (ศูนย์โพธิ์ศรี) จำนวน 394 คน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างดังแสดง ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มประชากร	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.1 ผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระโขนง	3,264	302
1.2 ตำรวจสถานีนครบาลพระโขนง	261	24
1.3 เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณะสุข 34	34	34*
1.4 พระภิกษุในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพระโขนง	365	34
รวม	3,924	394

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเขตพระโขนง, 2549, หน้า 55.

* จำนวนเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณะสุข 34 (ศูนย์โพธิ์ศรี) ซึ่งใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา เนื่องจากเป็นประชากรที่มีจำนวนน้อย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 3.1.1 ผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระโขนง
- 3.1.2 ตำรวจในสถานีตำรวจนครบาลพระโขนง
- 3.1.3 เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณะสุข 34 (ศูนย์โพธิ์ศรี)
- 3.1.4 พระภิกษุในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพระโขนง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 3.2.1 การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ
- 3.2.2 การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ
- 3.2.3 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมรับผลประโยชน์
- 3.2.4 การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระโขนง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) มาตรฐานประมาณค่า (rating scale) และแบบสอบถามปลายเปิด (openended questionnaire)

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตพระโขนง มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 1 ตอน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ประมวลแนวความคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในขั้นตอนที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตและรูปแบบให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจสอบเรื่องความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยใช้วิธีหาค่า IOC (index of item objective congruence) ว่า สอดคล้องกับความเที่ยงตรงของเนื้อหา ทฤษฎีหรือนิยามมากน้อยเพียงใด โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือดังกล่าวทีละข้อ โดยให้คะแนนดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดพฤติกรรมนั้นๆ ได้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดพฤติกรรมนั้นๆ ได้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดพฤติกรรมนั้นๆ ได้

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่คำนวณได้จากค่าเฉลี่ยได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงในสิ่งที่ต้องการวัด แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ให้ปรับปรุงข้อคำถามใหม่ (กาญจนา วัฒนา, 2548, หน้า 187-188) ดังตารางในภาคผนวก

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งมีคุณลักษณะและคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรในการเก็บข้อมูล ในครั้งนี้เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) เพราะสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟานี้เป็นเครื่องมือไม่จำเป็นจะต้องตรวจให้คะแนนเป็น 1 กับ 0 เสมอไปจะตรวจให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 3, 2, 1 หรือ 5, 4, 3, 2, 1 ฯลฯ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 170) สูตรที่ใช้คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือ

s_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งหมด

$$\text{จากสูตร} = \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{30.70}{43.80} \right\}$$

ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90 (ดังตารางในภาคผนวก)

ขั้นตอนที่ 6 นำเครื่องมือที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วมาปรับปรุงและนำไปเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตรงตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. นำแบบสอบถามที่ผู้ที่เกี่ยวข้องตอบเรียบร้อยแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์เสร็จแล้วนำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดระเบียบข้อมูล คำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (S.D)

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร นำมาวิเคราะห์ และสรุปในภาพรวม

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (อ้างถึงใน ลวีวรรณ ใหม่คามิ, 2541, หน้า 100) มาใช้ดังนี้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00

- การมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50

- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางคือการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50

- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50

- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร นำมาวิเคราะห์และสรุปในภาพรวม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (S.D)